

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně **Pankrácké společnosti, z. s.**, se sídlem Praha 4, Hudečkova 1097/12, zastoupené JUDr. Petrou Humlíčkovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Praha 1, Panská 895/6, proti žalovanému **Magistrátu hlavního města Prahy**, se sídlem Praha 1, Mariánské nám. 2/2, za účasti **Římskokatolické farnosti u kostela Panny Marie Královny Míru**, se sídlem Praha 4, Ve Lhotce 330/36, zastoupené Mgr. et Mgr. Janem Kořánem, advokátem, se sídlem Praha 1, Opletalova 1015/55, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 3. 2021, č. j. 10 A 160/2019 - 270,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím ze dne 18. 7. 2019, č. j. MHMP 1214651/2019, zamítl žalovaný odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části Praha 4 (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 25. 3. 2019, č. j. P4/042788/19/OŽPAD/HNL, kterým bylo podle § 8 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon

o ochraně přírody a krajiny“) osobě zúčastněné na řízení (dále jen „žadatelka“ či „OZNŘ“) povoleno kácení 7 kusů dřevin a 11 skupin zapojených porostů, specifikovaných v Příloze č. 1 tohoto rozhodnutí, nacházejících se na pozemku v jejím vlastnictví. Pokácení těchto dřevin bylo podmíněno vznikem práva provést stavební záměr „*Stavební úpravy fary a kostela Panny Marie Královny Míru Praha – Lhotka*“ a prohlídkou ornitologa, proběhne-li kácení ve vegetačním období. Tímto rozhodnutím bylo také žadatelce podle § 9 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny uloženo provedení náhradní výsadby na jejím pozemku, a to nejpozději do půl roku od vydání kolaudačního rozhodnutí výše uvedeného stavebního záměru, a dále náhradní výsadby na pozemcích ve vlastnictví Hlavního města Prahy, svěřených do péče Městské části Praha 4, a to do půl roku od právní moci tohoto rozhodnutí.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně žalobou; Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 11. 2. 2020, č. j. 10 A 160/2019 - 171 (dále jen „původní rozsudek“), rozhodnutí žalované zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. S odkazem na konkrétní judikaturu Nejvyššího správního soudu městský soud konstatoval, že při rozhodování podle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny musí příslušné orgány v rámci svého správního uvážení provést na základě konkrétních skutkových zjištění tři dílčí vyhodnocení, a to: (i) funkčního a estetického významu předmětných dřevin, (ii) závažnosti důvodu pro kácení těchto dřevin (v daném případě stavebních úprav) a (iii) porovnání obou vyhodnocení, respektive zájmů uvedených ad (i) a (ii). Závažné pochybení, pro které městský soud rozhodnutí žalované zrušil, shledal v neprovedení posledního kroku těchto úvah.

[3] Původní rozsudek napadl žalovaný kasační stížností, kterou Nejvyšší správní soud shledal důvodnou a rozsudkem ze dne 5. 2. 2021, č. j. 3 As 59/2020 - 68 (dále také jako „zrušující rozsudek NSS“; rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), původní rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Kasační soud, na rozdíl od městského soudu, úvahy obsahující poměření vzájemně si konkurujících zájmů, tj. zájmu na zachování dřevin na straně jedné a zájmu na výstavbě komunitního centra na straně druhé [krok ad (iii)], byť v elementární podobě, nalezl. Konstatoval, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně ve spojení s napadeným rozhodnutím jsou rozhodnutími přezkoumatelnými, splňují minimální požadavky na vyjádření provedeného správního uvážení a je z nich seznatelný důvod, pro který zájem na pokácení nakonec převážil nad zachováním dřevin.

[4] Po zrušení původního rozsudku kasačním soudem, předložila žalobkyně městskému soudu znalecký posudek Ing. Tomáše Forala č. 204/1/2020, ze dne 21. 3. 2021 (dále jen „znalecký posudek žalobkyně“) a obšírně rozvinula žalobní námitku týkající se náhradní výsadby, k níž dodala, že účelem náhradní výsadby není *pro forma* početní nahrazení kácených dřevin, nýbrž zajištění maximální náhrady ekologické funkce kácených dřevin. Nové dřeviny (vysázené v místě kilometr vzdáleném) proto nemohou kácené dřeviny nahradit. Správní rozhodnutí pak dle žalobkyně nezdůvodňují, proč je uložený rozsah náhradní výsadby přiměřený a proč by případná rozsáhlejší výsadba byla nepřiměřená. Při jednání městský soud provedl důkaz znaleckým posudkem žalobkyně, stanoviskem Technické správy komunikací hl. města Prahy, a.s. (dále jen „TSK“) ze dne 26. 9. 2018 a čl. 9 *Metodické instrukce odboru obecné ochrany přírody a krajiny a odboru*

pokračování

legislativního MŽP k aplikaci § 8 a § 9 zákona č. 114/1992 Sb. (dále jen „Metodická instrukce MŽP“) Městský soud naopak neshledal potřebným provádět výslechu znalce Ing. T. F. a dalších navržených svědků. Následně, (vázan právním názorem Nejvyššího správního soudu) městský soud rozsudkem ze dne 29. 3. 2021, č. j. 10 A 160/2019 - 270, žalobu zamítl.

[5] Žalobkyně uplatnila v žalobě celkem sedm žalobních námitek. V první namítala nesprávné posouzení ekologické újmy a s tím spojenou věcnou nesprávnost znaleckého posudku č. 145/19 ze dne 4. 1. 2019 (dále jen „znalecký posudek žalovaného“), v němž měla být nesprávně zaměněna ekologická a ekonomická funkce dřevin. Proto žalobkyně požadovala použití tzv. „kalkulačky“, vydané Agenturou ochrany přírody a krajiny (dále též jen „AOPK“), a napadala znalecký posudek žalovaného i s odkazem na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2019, č. j. 5 A 57/2014 - 54, v němž se soud vymezil proti jinému posudku, vypracovanému totožným znalcem. Druhou námitkou brojila proti nekonkrétnímu a nepřezkoumatelnému posouzení funkčního a estetického významu dotčených dřevin ve smyslu § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Ve třetím bodě žalobkyně namítala porušení rovnosti účastníků správního řízení a rozpor se zásadou materiální pravdy; tyto deficity spojovala s odmítnutím návrhu na konání ústního jednání otevřeného pro veřejnost, i s neumožněním vstupu na pozemek ve vlastnictví OZNR za účelem zpracování znaleckého posudku. Čtvrtým bodem vytýkala neproveditelnosti (nevykonatelnosti) uložené náhradní výsadby s ohledem na stanovisko TSK, pokud jde o výsadbu popínavé zeleně. V této souvislosti (pátá námitka) označila uložení náhradní výsadby za nefunkční, jelikož zvolené náhradní místo nijak nesouvisí s ekologickou újmou v místě dřevin určených ke kácení (jsou od sebe vzdálená více než kilometr). Rovněž navrhovaná zelená střecha na přístavbě plánované žadatelkou nemůže nahradit společenskou a ekologickou funkci dřevin a bude vyžadovat velkou spotřebu pitné vody. V předposledním bodě žalobkyně brojila proti nesprávně vymezenému okruhu účastníků řízení, kdy účastníkem měla být také Městská část Praha 4. Konečně, sedmou námitkou žalobkyně uplatnila i další věcné námitky proti znaleckému posudku žalovaného. Namítla rozpor mezi konstatováním správního orgánu I. stupně, který na jednu stranu tvrdil, že disponuje dostatečnými odbornými znalostmi k posouzení návrhů žadatelky, na straně druhé odůvodnil zadání znaleckého posudku tím, že úřední osoby nemají dostatečné odborné znalosti, pokud jde o specifikaci ekologické újmy a její nahraditelnosti. Dále označila za nejasné, na jaký podklad znalec v posudku žalovaného odkazoval (v posudku odkazuje na podklad z prosince 2017, ale ve správním spise je totožný dokument pouze z března 2018). Nekonkrétnost zadání znaleckého posudku žalobkyně shledala v nedostatečné specifikaci porostů určených ke kácení, kdy správní orgán měl požadovat posouzení plochy 142 m², zatímco znalec hodnotil 190 m²; správní orgán se tímto rozporem nijak nezabýval. Rovněž znalci vytkla předvídání povolení kácení dřevin a existenci veřejně prospěšné stavby, ačkoli o nich v době zpracování znaleckého posudku dosud nebylo rozhodnuto.

[6] Pokud jde o druhou námitku, týkající se posouzení estetického a funkčního významu předmětných dřevin podle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, městský soud odkázal na závěry vyslovené ve zrušujícím rozsudku NSS; v jejich intencích konstatoval, že správní rozhodnutí nejsou v tomto směru nepřezkoumatelná a z ničeho

nevyplývá, že by správní orgány překročily nebo zneužily meze správního uvážení týkající se aplikace § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny.

[7] Následně se městský soud zabýval první, třetí a poslední žalobní námitkou, jež směřovaly proti určení ekologické újmy, znaleckému posudku žalovaného a správní úvaze o náhradní výsadbě dle § 9 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Úvodem k těmto námitkám městský soud uvedl, že náhradní výsadba je akcesorickou povinností, o níž je možné rozhodnout až poté, co správní orgán dojde k závěru o možnosti povolení kácení. Posouzení ekologické újmy pro účely stanovení rozsahu náhradní výsadby je povinností orgánu ochrany přírody; tomu nebrání, aby pro účely určení této újmy z pohledu ekonomického byl přibrán znalec, pokud správnímu orgánu k posouzení těchto otázek chybí potřebná erudice. Proto v posuzovaném případě správní orgán I. stupně přibral znalce z oboru ekonomika a ochrana přírody, aby vypracoval znalecký posudek k vyčíslení ekologické újmy vzniklé pokácením dotčených dřevin, ve smyslu stanovení rozsahu náhradní výsadby za ně (ve smyslu kvantifikace). K samotnému znaleckému posudku žalovaného městský soud neměl výhrad; znalec uvedl, z jakých podkladů vycházel, odpověděl na otázky položené správním orgánem a jeho závěry byly úplné, srozumitelné, a dostatečně odůvodněné, a to včetně zvolené metody kvantifikace ekologické újmy. K namítanému nesouladu v rozsahu hodnocených porostů městský soud uvedl, že ze znaleckého posudku žalovaného je zřejmé, které konkrétní keře znalec ocenil. Soud dále neshledal nic rozporného na sdělení správního orgánu I. stupně, který na jednu stranu deklaroval nedostatek své odbornosti pro stanovení ekologické újmy (k čemuž přibral znalce) a na straně druhé tvrdil svou kompetenci ve vztahu k posouzení žádosti žadatelky a námitek žalobkyně jako celku.

[8] K využití znaleckého posudku městský soud uvedl, že je klíčové, jakou váhu mu jako důkazu správní orgán dává a jak jej následně doplní vlastní argumentací. Proto není přiléhavý žalobkyní namítaný závěr vyslovený v rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 5 A 57/2014 - 54, neboť v nyní posuzovaném případě sloužil znalecký posudek jako podklad pro stanovení náhradní výsadby, nikoli pro rozhodování podle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. K vypořádání námitek proti znaleckému posudku žalovaného městský soud předně upozornil, že žalobkyně v tomto směru v odvolání nijak nekonkretizovala své námitky, a proto nemůže žalovanému legitimně vytýkat, že se s nimi nevypořádal, či tvrdit jakékoli další deficity žalovaného rozhodnutí v tomto směru.

[9] K neprovedeným důkazům městský soud uvedl, že má-li správní orgán za to, že byl dostatečně zjištěn skutkový stav, není jeho povinností provést každý navržený důkaz; v takovém případě je však jeho povinností přesvědčivě zdůvodnit, proč tak učinil. Této povinnosti správní orgán I. stupně dle městského soudu dostal, pokud v odůvodnění svého rozhodnutí na str. 10 uvedl, že návrhu žalobkyně na provedení ústního veřejného projednání nevyhověl, neboť vlastníci sousedních nemovitostí mohou vznášet připomínky v rámci ústního řízení (myšleno asi územního – pozn. NSS) a účast dvou ekologických spolků dostatečně zajišťuje obranu veřejného zájmu na ochraně životního prostředí. Rovněž z ničeho nevyplývá ani povinnost správního orgánu takové „veřejné slyšení“ naříditi; ve věci navíc proběhlo místní ohledání za účasti zástupců žalobkyně i žadatelky. Ostatně, žalobkyně ani neuvedla, co mělo být při ústním jednáním zjištěno nebo jaké nové skutkové poznatky mělo přinést.

pokračování

[10] Městský soud dospěl k závěru, že ve vztahu ke znaleckému posudku žalovaného žalobkyně napadala po věcné stránce pouze zvolenou metodu výpočtu ekologické újmy, kdy se dovolávala použití metodiky (kalkulačky) Agentury ochrany přírody a krajiny (dále jen „kalkulačka AOPK“), namísto použité Kochovy metody. Ačkoli se s touto námitkou správní orgán I. stupně vypořádal „*nadmíru stručně*“ (na str. 14 a 15 svého rozhodnutí toliko uvedl, že kalkulačka AOPK nemůže postihnout specifika dané věci, a proto ustanovil znalce k vyčíslení ekologické újmy), městský soud nepřehlédl, že tato námitka nebyla v odvolání blíže konkretizována a žalovaný se s ní (s ohledem na formulaci odvolacích námitek) dostatečně zabýval na str. 33 a 34 rozhodnutí. Z ničeho rovněž nevyplývá, že by správní orgány musely připustit jako důkaz znalecký posudek žalobce, jestliže přesvědčivě odůvodní jeho nepotřebnost pro zjištění skutečného stavu věci; tím spíše pak nelze nařídít třetí osobě (žadatelce), aby strpěla ohledání svého pozemku za účelem zpracování takového posudku. Dovolává-li se žalobkyně předložení svého posudku jako projevu zásady rovnosti zbraní, městský soud uvedl, že k aplikaci této zásady by došlo v případě, měl-li by takový posudek být postaven proti znaleckému posudku předloženého jiným účastníkem, nikoli proti posudku vyžádaného správním orgánem, jako tomu bylo v posuzovaném případě.

[11] Podle názoru městského soudu ve znaleckém posudku žalovaného znalec vysvětlil, proč zvolil Kochovu metodu k ocenění dřevin a správní orgán I. stupně na str. 13 až 15 svého rozhodnutí vyložil, proč nebyla použita kalkulačka AOPK; tento závěr následně aproboval také žalovaný. Rovněž v Metodické instrukci MŽP je uvedeno, že použití kalkulačky AOPK je *vhodné*, nikoli mandatorní. Zákon o ochraně přírody a krajiny v § 9 odst. 1 ukládá správním orgánům pravomoc uložit *přiměřenou* náhradní výsadbu. Na rozdíl od určení ekologické újmy se jedná o kategorii právní, nikoli skutkovou, pro niž je klíčové vlastní odůvodnění správní úvahy. Městský soud po seznámení se se závěry znaleckého posudku žalobkyně shledal, že výše ekologické újmy určená kalkulačkou AOPK se oproti znaleckému posudku žalovaného liší o cca 20 %. Tento rozdíl ve vyčíslení újmy dle jeho názoru nespovídá závěru o nesprávném zjištění skutkového stavu.

[12] Rovněž výtky týkající se rozsahu náhradní výsadby (v poloviční výši) na vzdálených, nesouvisejících pozemcích, neshledal městský soud důvodnými. S odkazem na § 9 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny uvedl, že rozsah a podmínky náhradní výsadby jsou předmětem správního uvážení, které podléhá jen omezenému soudnímu přezkumu. Správní orgán I. stupně se odůvodněním náhradní výsadby pečlivě zabýval na str. 22 a 23 prvostupňového rozhodnutí. V této souvislosti městský soud opětovně připomněl obecnost odvolacích námitek, kdy žalovanému nelze vytýkat, že tuto úvahu nerozvedl hlouběji. Dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2015, č. j. 7 As 280/2014 - 72, v němž byla náhradní výsadba v rozsahu 40 % hodnoty kácených stromů shledána přiměřenou, přičemž do hodnoty byly započteny také náklady na následnou péči o mladé porosty po dobu 5 let.

[13] Následně se městský soud zabýval čtvrtou a pátou žalobní námitkou o neproveditelnosti a nefunkčnosti uložené náhradní výsadby. Soud přisvědčil žalovanému a žadateli, že nesouhlasné stanovisko TSK *a priori* nebrání náhradní výsadbě; týká se pnoucí zeleně, jež má být vysazena na pozemku žadatelky, avšak v tomto stanovisku

není stanoveno, kde přesně mají být porosty zasazeny. Žadatelka tak může povinnost splnit a respektovat přitom obecné závěry stanoviska TSK.

[14] Městský soud dále nesdílel názor žalobkyně, že je daná ekologická újma nekompenzovatelná, a vzdálená výsadba je nefunkční. Uvedl, že smyslem právní úpravy není zabránit v hustě zabydlených oblastech jakékoli výstavbě či stavebním úpravám, které by měly za následek úbytek dosavadní zeleně. Zákon o ochraně přírody a krajiny v § 9 odst. 2 výslovně počítá se situací, kdy bude náhradní výsadba provedena na jiných pozemcích. Ze zákona tak nevyplývá, že by náhradní výsadba nemohla být umístěna na kilometr vzdáleném pozemku, či že je v takovém případě náhradní výsadba pro kompenzaci ekologické újmy nedostatečná. Nadto, žalobkyně nijak nekonkretizovala, které pozemky by byly v dané lokalitě pro výsadbu vhodnější. Náhradní výsadba byla navíc uložena ve větším rozsahu, než jsou dřeviny určené k likvidaci. Městský soud uzavřel, že jádro této námitky v podstatě směřuje proti samotnému stavebnímu záměru, což však není předmětem tohoto řízení. Soud proto neshledal námitku nefunkčnosti náhradní výsadby důvodnou. K otázkám týkajícím se zelené střechy na plánované přístavbě, městský soud uvedl, že na ní nejsou umístěny dřeviny uložené náhradní výsadbou.

[15] Konečně, k námitce nesprávně určeného okruhu účastníků řízení (šestá žalobní námitka) městský soud uvedl, že neúčast Městské části Prahy 4, jakožto vlastníka náhradních pozemků předurčených k náhradní výsadbě, se nijak nedotýká práv a zájmů, které může žalobkyně, jakožto účastník řízení dle § 27 odst. 2 správního řádu, hájit. Dodal, že městská část s náhradní výsadbou výslovně souhlasila.

[16] Závěrem městský soud zopakoval, že žalovanému nelze vytýkat, že bylo jeho vypořádání odvolacích námitek stručnější a méně propracované, neboť odpovídalo kvalitě odvolací argumentace žalobkyně. K tomu odkázal na závěry uvedené v odst. [25] a [26] zrušujícího rozsudku NSS.

[17] Proti tomuto rozsudku podává žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, kterou opírá o důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[18] V prvním okruhu kasačních námitek stěžovatelka namítá, že správní orgány pouze nekriticky převzaly závěry ze znaleckého posudku žalovaného, aniž by je však posléze samy vyhodnotily, což je v rozporu s ustálenou judikaturou zabývající se mezemi správního uvážení (například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 A 139/2002 - 46, publ. pod č. 416/2004 Sb. NSS, a ze dne 21. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 4. 10. 2000, sp. zn. II ÚS 361/2000). V této souvislosti stěžovatelka namítá nesprávně užitou metodologii hodnocení kácených dřevin; ve znaleckém posudku žalovaného byla použita tzv. Kochova metoda ocenění, která je ekonomickým oceněním, ačkoliv dle názoru stěžovatelky měla být užitá tzv. kalkulačka AOPK (jak doporučuje i Metodická instrukce MŽP). Správní orgány tak použily závěry ze znaleckého posudku žalovaného o ekonomické újmě, aniž by provedly úvahu o vztahu ekonomické a ekologické újmy. Ze znaleckého posudku předloženého stěžovatelkou vyplývá, že ekologická újma je v daném případě o 20 % vyšší než újma ekonomická; této skutečnosti si byly správní orgány vědomy, což mj. vyplývá z jejich argumentace, podle které metodika AOPK nemůže vždy postihnout specifika dané

pokračování

věci a „[n]a území hlavního města generuje často rozsáhlejší náhradní výsadbu, než je pro lokalitu únosné.“ Správní orgány tak dle názoru stěžovatelky úmyslně použily metodiku, která podhodnocuje újmu vzniklou kácením dřevin a neodpovídá požadavkům zákona o ochraně přírody (§ 8 a 9 tohoto zákona), který vyžaduje kompenzaci ekologické, nikoli ekonomické újmy. Z výše uvedeného stěžovatelka dovozuje, že správní orgány „nesprávně posoudily právní otázku o mezích správního uvážení“.

[19] Ve druhé námitce stěžovatelka namítá, že nebyla správně posouzena hodnota kácených dřevin, neboť užitá Kochova metoda systematicky podhodnocuje ekologickou újmu vzniklou kácením (což ani správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí nerozporoval). Ta je kompenzována pouze ve své jedné polovině. V závěru znaleckého posudku žalovaného znalec uvedl, že věc hodnotí „[v] kontextu správním orgánem povoleného kácení a dané situace (realizace veřejně prospěšné stavby) [...]“, avšak tyto předpoklady (existence veřejně prospěšné stavby a povolujícího rozhodnutí) nejsou věcně správné. Správní orgány tyto závěry bez dalšího převzaly a i městský soud konstatoval, že se správní orgán I. stupně „odůvodněním uložení náhradní výsadby ve svých úvahách pečlivě zabýval“. Prvostupňové rozhodnutí přitom na str. 22 a 23 vůbec nezdůvodňuje, proč považuje náhradní výsadbu za přiměřenou v rozsahu jedné poloviny „ekologické“ újmy. Stěžovatelka je tak názoru, že mohlo být vysazeno větší množství stromů nebo stromy ve vyšší kvalitě. Dále stěžovatelka namítá, že argumentace rozsudkem č. j. 7 As 280/2014 - 72 není přílehlavá, neboť v daném případě kasační soud posuzoval, zda není náhradní výsadba příliš vysoká či nákladná, nikoli zda je nedostatečná (jako v posuzované věci).

[20] Stěžovatelka dále poukazuje na odst. 30 rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 1. 2020, č. j. 15 A 193/2016 - 59, dle něhož by měla být standardně ukládána náhradní výsadba v rozsahu ekologické újmy, a pokud je uložena v jiném rozsahu, je nutné, aby byl tento závěr správními orgány řádně a přezkoumatelně odůvodněn. Stěžovatelka tak k této námitce uzavírá, že právní otázka, spočívající v přiměřenosti náhradní výsadby, nebyla správně posouzena, neboť soud aproboval přiměřenou náhradu ve výši jedné poloviny ekologické újmy bez bližšího odůvodnění.

[21] Ve třetí námitce stěžovatelka namítá, že náhrada ekologické újmy je v naprosté většině umístěna na vzdálených a nesouvisejících pozemcích, kde nemůže plnit estetickou ani ekologickou funkci k místu, ve kterém jsou původní dřeviny vykáceny. Má za to, že pokud je náhradní výsadba umístěna ve vzdáleném místě, musí být její kompenzace o to kvalitnější. Nelze proto kompenzaci ve výši jedné poloviny újmy a navíc uloženou na vzdálených pozemcích považovat za přiměřenou. Dále nesouhlasí s výtkou městského soudu, že nijak nekonkretizovala, které jiné pozemky by byly pro náhradní výsadbu vhodnější, neboť není povinností stěžovatelky (a ani nemůže být) určovat pozemky vhodnější pro náhradní výsadbu. Stěžovatelka konkrétně tvrdila, proč náhradní výsadba umístěna do dostatečně ozeleněných ploch nemůže kompenzovat funkci kácených dřevin. Městský soud po stěžovatce požadoval uvedení vhodnějších míst pro výsadbu, zatímco v případě žadatelky postačilo, když uvedla, že popínavé rostliny vysadí na jiném místě, bez bližšího určení. K umístění popínavých rostlin stěžovatelka dodává, že není pravda, že je možné je při respektování odmítavého stanoviska TSK umístit jinde, neboť napadené rozhodnutí odkazuje na projekt sadových úprav, který přesně určuje místa

pro výsadbu jednotlivých rostlin; dále upozorňuje, že se jedná o popínavé rostliny, které vyžadují ke své existenci oporu a v místě není žádná jiná gabionová zeď, kde by bylo možné tyto rostliny umístit. Napadená rozhodnutí ve výroku o náhradní výsadbě ukládají výsadbu nejen dřevin, ale také popínavých rostlin, zatímco městský soud se zabýval tím, zda by na zelené střeše na přístavbě plánované žadatelkou měly být umístěny dřeviny v rámci náhradní výsadby.

[22] Konečně, v poslední námitce, stěžovatelka brojí proti neprovedení veřejného ústního projednání, kterého by se účastnili také vlastníci sousedních nemovitostí. Namítá, že v rámci územního řízení sice tyto osoby mohou uplatňovat připomínky, ale v rámci tohoto řízení již nebude řešena otázka dřevin. Stejně tak nesouhlasí s konstatováním městského soudu, že účast dvou ekologických spolků dostatečně chrání veřejný zájem; není totiž zaručeno, že tyto spolky budou reprezentovat zájem shodný se zájmy vlastníků okolních nemovitostí. Takový postup správních orgánů je v rozporu se zásadou veřejné správy jako služby veřejnosti; tato neochota má dlouhodobý vliv na důvěru občanů ve státní instituce. Navíc učinit ústní jednání veřejným (pokud je o to zájem) není pro správní orgány zatěžující. Obdobně to platí i pro jednání soudu, který odmítl provedení všech stěžovatelkou navrhovaných důkazů.

[23] K otázkám přístupu na pozemek žadatelky z důvodu znaleckého zkoumání stěžovatelka dodává, že zásah do práv způsobený strpěním vstupu znalce na pozemku žadatelky je nezbytné posuzovat v kontextu skutečnosti, že žadatelka je osobou veřejně činnou, vykonávající službu pro širokou komunitu, která prohlašuje předmětnou stavbu za veřejně prospěšnou; zásah do práv osoby tohoto typu tak bude jistě menší než do práv osoby čistě soukromé, nevykonávající činnost pro společnost. Nesouhlasí proto s městským soudem, který v odst. 103 odůvodnění konstatoval, že správní orgány nemusely připustit důkaz jiným znaleckým posudkem. Pozdní předložení znaleckého posudku stěžovatelka vysvětlila právě neumožněním vstupu znalce na pozemek žadatelky.

[24] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti k první námitce uvedl, že ekologickou újmu nelze ztotožnit se společenskou hodnotu dřevin, neboť ta v sobě obsahuje i další vlastnosti dřevin (estetickou, hygienickou či kulturní). Posouzení společenské hodnoty je významné pro posouzení oprávněnosti kácení, ekologická hodnota pak pro případnou náhradní výsadbu. Pro nápravu ekologické újmy platí zásada *restitutio ad integrum*, tedy navrácení do původního stavu, což však není běžně možné, a proto je nutné přijmout náhradní opatření (například umístit náhradní výsadbu na jiném místě). Vyčíslení hodnoty ekologické újmy pak znamená vyčíslení nároků na taková opatření. Dále žalovaný přiblížil metody výpočtu, tedy Kochovu metodu a kalkulačku AOPK a uvedl důvody, proč byla zvolena Kochova metoda. Ke kalkulačce AOPK uvedl, že tato obsahuje chybnou metodiku, což demonstroval na příkladu akátovníku, který má negativní biotop, ale dle kalkulačky AOPK má stejnou ekologickou hodnotu jako buk. V praxi to tak znamená, že náhradní výsadba vypočtená dle kalkulačky AOPK zabírá neadekvátně velký prostor, což bývá (zejména ve stísněných městských prostorech) problematické. Použití konkrétního typu metodiky přitom není upraveno v žádném právním předpisu. Neexistuje tak žádná univerzální hodnota pro stanovení ceny okrasných dřevin. Z prvostupňového rozhodnutí je pak zřejmé, že správní orgán I. stupně postupoval zodpovědně, nechal si vypracovat znalecký posudek, v němž byla užita mezinárodně

pokračování

uznávaná metodika (Kochova metoda), dostatečně odůvodnil své rozhodnutí a uvedl, jak k určení rozsahu náhradní výsadby dospěl a jaké výsledky znaleckého zkoumání při tom využil. Zákon o ochraně přírody a krajiny také hovoří o *přiměřenosti* kompenzace, neexistuje tak jediná správná forma pro vymezení náhradní výsadby, jejíž nedodržení by vedlo k nesprávnosti vydaného rozhodnutí. Náhradní výsadba uložená v posuzovaném případě z mezí přiměřenosti nevybočuje a úvahy vedoucí správní orgán I. stupně k volbě konkrétní podoby náhradní výsadby jsou z něj seznatelné.

[25] Žalovaný dále nesouhlasil s tvrzením stěžovatelky o systematicky podhodnocené ekologické újmě vzniklé kácením. Má za to, že uložená náhradní výsadba není podhodnocená, nýbrž plně odpovídá specifikům daného místa (zastavěného území širšího centra velkoměsta). Rovněž byla umístěna na nejbližše se nacházející volný pozemek a její realizace náležitě vykompenzuje vzniklou ekologickou újmu.

[26] K poslední kasační námitce žalovaný uvedl, že okruh účastníků řízení byl stanoven v souladu se správním řádem. Účastníky podle § 27 odst. 2 správního řádu se nemohou stát osoby, které žijí vedle předmětného pozemku, jelikož případným pokácením dřevin do jejich práv zasaženo nebude. Nelze tak přibrat jako účastníka řízení osobu, která tvrdí, že bydlí v blízkosti místa a tvrdí, že pokácením bude dotčena na svém právu na příznivé životní prostředí. Právě pro účely ochrany přírody a příznivého životního prostředí je umožněno dle § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny účastnit se řízení o povolení kácení dřevin environmentálním spolkům; ty jsou pak účastníky řízení dle § 27 odst. 3 správního řádu. Na základě výše uvedeného lze odmítnout tvrzení stěžovatelky o nutnosti provedení ústního jednání za účasti sousedů. Žalovaný proto navrhl, aby byla kasační stížnost jako nedůvodná zamítnuta.

[27] Osoba zúčastněná na řízení (žadatelka) konstatovala, že kasační stížnost nepřináší novou argumentaci. V podrobnostech odkázala na svá předchozí vyjádření, přičemž upozornila, že stěžovatelka formulovala odvolací námitky velice stručně a obecně, na což poukázaly jak městský, tak i Nejvyšší správní soud. Metodiku výpočtu ekologické újmy stěžovatelka v podaném odvolání také nijak nerozporovala, svou argumentaci předložila až ve správní žalobě a městský soud se se všemi žalobními argumenty vypořádal. Rovněž přiměřenost náhradní výsadby byla městským soudem dostatečně posouzena v odst. 108 a 109 rozsudku a ani námitka, že rozsudek č. j. 7 As 280/2014 není na danou věc přílehlavý, neobstojí, neboť se fakticky zabývá přiměřeností náhradní výsadby a jeho závěry jsou tak relevantní i pro posuzovanou věc. K náhradnímu umístění popínavých rostlin žadatelka uvedla, že je schopna tyto rostliny instalovat v jiné části pozemku parc. č. 1886/1 v k. ú. Lhotka a tím vyhovět stanovisku TSK. Žadatelka proto navrhla aby byla kasační stížnost zamítnuta.

[28] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[29] Kasační stížnosti není důvodná.

[30] Předmětem projednávané kasační stížnosti je zejména otázka posouzení přiměřenosti náhradní výsadby, která byla žadatelce v souladu s § 9 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny uložena výrokem II. prvostupňového rozhodnutí. Nejvyšší

správní soud se první, druhou a třetí námitkou (týkající se absence správního uvážení ohledně náhradní výsadby, výhrad ke znaleckému posudku a proveditelnosti náhradní výsadby) zabýval společně. Stěžovatelka tyto námitky sice rozdělila do tří samostatných okruhů, ty jsou však natolik vzájemně provázané, že je nutné se s nimi zabývat společně (znaleckým posudkem byla oceněna výše ekologické újmy, na jejímž základě byl následně stanoven rozsah a umístění náhradní výsadby).

[31] Úvodem je třeba připomenout, že z hlediska soudního přezkumu tvoří rozhodnutí vydaná orgány obou stupňů jeden celek (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 - 56, č. 534/2005 Sb. NSS, nebo rozsudek tohoto soudu ze dne 28. 12. 2007, č. j. 4 As 48/2007 - 80; citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz). Ztotožní-li se tedy odvolací orgán plně s úvahami vyslovenými prvoinstančním orgánem v odůvodnění jím vydaného rozhodnutí a poskytují-li tyto úvahy dostatečnou odpověď na argumentaci uplatněnou v odvolání, postačí, pokud odvolací orgán pouze souhlasně odkáže na (konkrétní) závěry prvostupňového rozhodnutí, aniž by se musel podrobně vypořádávat s odvolacími námitkami (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29. 5. 2007, č. j. 62 Ca 20/2006 - 65, publikovaný pod č. 1296/2007 Sb. NSS, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2013, č. j. 4 As 18/2013 - 25). To platí tím spíše v situacích, kdy jsou odvolací námitky formulovány toliko obecně. Odvolací správní orgán sice má povinnost přezkoumat zákonnost prvoinstančního rozhodnutí v plném rozsahu (tedy i mimo uplatněné odvolací námitky – viz § 89 odst. 2 věta první správního řádu), je nicméně logické, že míra podrobnosti jeho argumentace bude přímo úměrná tomu, jak byly precizovány odvolací námitky.

[32] V této souvislosti Nejvyšší správní soud opakovaně (stejně jako ve svém zrušujícím rozsudku) upozorňuje, že stěžovatelka v podaném odvolání bez bližší konkretizace vytýkala správnímu orgánu I. stupně porušení § 3, § 50 a § 68 odst. 3 správního řádu, a toliko heslovitě namítala vadné zadání znaleckého posudku, nezjištění ekologické újmy, neuložení adekvátní náhradní výsadby, porušení principu rovnosti účastníků a absenci přezkoumatelné úvahy o funkčním a estetickém významu dřevin. Takto obecně formulovanými námitkami nedala žalovanému důvod zabývat se úvahami správního orgánu I. stupně detailněji, a proto v intencích shora citované judikatury stačilo, pokud si se souhlasnou poznámkou závěry prvostupňového rozhodnutí osvojil, považoval-li je za dostatečné. Vzhledem k tomu, že jádro úvah, na jejichž základě došlo k vydání povolení ke kácení předmětných dřevin a k uložení povinnosti náhradní výsadby, je uvedeno v rozhodnutí správního orgánu I. stupně, hodnotil kasační soud rozhodnutí žalovaného v kontextu s těmito závěry, neboť jak již bylo uvedeno v předchozím odstavci, obě správní rozhodnutí tvoří fakticky jeden celek.

[33] Stanovení náhradní výsadby z hlediska druhového i kusového představuje odbornou otázku, jež náleží do gesce orgánu ochrany přírody a krajiny a v podstatné míře závisí na jeho uvážení. Správní orgán si nejprve musí ujasnit, jak velký zásah do životního prostředí povolené kácení způsobí (posouzení ekologické újmy), a od toho se dále odvine jeho úvaha ohledně případného nařízení náhradní výsadby (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2020, č. j. 2 As 196/2018 - 78). V posuzovaném případě si správní orgán I. stupně pro stanovení výše ekologické újmy, ve smyslu jejího finančního

pokračování

ocenění, nechal vypracovat znalecký posudek. Ocenění kácených dřevin je pro určení ekologické újmy důležité, neboť jak vyplývá z § 9 odst. 1 věty první zákona o ochraně přírody a krajiny, správní orgán *může* žadateli uložit *přiměřenou* náhradní výsadbu ke kompenzaci ekologické újmy. Náhradní výsadba tak musí jednak přiměřeně nahradit ekologickou újmu vzniklou kácením dřevin, ale současně musí být také přiměřená ve vztahu k uložené povinnosti náhradní výsadby; žadatel (kterému je ukládána povinnost náhradní výsadby) nesmí být plněním této povinnosti nepřiměřeně zatížen. Jestliže správní orgán závěry znaleckého posudku (zde vyčíslení ekologické újmy, spočívající ve finančním ohodnocení dřevin určených ke kácení) akceptuje, není vadou, pokud tyto závěry převezme a doplní je o vlastní úvahy.

[34] V projednávané věci správní orgán I. stupně výše uvedeným způsobem postupoval, neboť si pro finanční ocenění ekologické újmy vyžádal znalecký posudek; na str. 22 a 24 svého rozhodnutí sice zopakoval závěry vyplývající ze znaleckého posudku ohledně výše ekologické újmy a přiměřené výše její náhrady (která by měla odpovídat jedné polovině aktuální částky kácených dřevin), dále se však zabýval i dalšími aspekty důležitými při posouzení náhradní výsadby, a to umístěním a skladbou náhradní výsadby (jak z hlediska podpory biodiverzity a výběru zejména domácích druhů dřevin, tak z hlediska estetického). Správní orgán I. stupně také zdůraznil, že ekologickou hodnotu dřevin nelze vždy plnohodnotně nahradit (mladá dřevina nenahradí již vzrostlý strom). Z výše uvedeného je patrné, že správní orgán I. stupně sám posoudil přiměřenost náhradní výsadby ve vztahu k výši ekologické újmy, a proto Nejvyšší správní soud, ve shodě s městským soudem, nepřisvědčil stěžovateli, která namítala absenci tohoto správního uvážení.

[35] Následně se Nejvyšší správní soud zabýval zvolenou metodou výpočtu ekologické újmy. Městský soud se metodami ocenění detailně zabýval v odst. 101 až 107 odůvodnění svého rozhodnutí. V odst. 102 správně upozornil, že v podaném odvolání stěžovatelka obdobnou námitku blíže neupřesnila, a proto se k ní žalovaný nemohl vyjádřit více, než jak to učinil na str. 33 a 34 svého rozhodnutí. K otázce užití metodologie výpočtu městský soud nepřehlédl tvrzení žalovaného (obsažené ve vyjádření k žalobě), že není znám algoritmus výpočtu kalkulačky AOPK, na rozdíl od Kochovy metody. Znalec ve znaleckém posudku uvedl důvody, proč pro ocenění ekologické újmy využil právě Kochovu metodu, jako metodu obecně uznávanou. Ta (jak vyplývá z části C. Znaleckého posudku) vychází z pojetí určení nákladů na cílené vypěstování náhradní dřeviny stejného taxonu, a to až do velikosti původního (nahrazovaného) jedince, nebo až do stádia plně funkčního stavu dřeviny; veškeré vady a poškození vzniklé před pokácením dřeviny, stejně jako její stáří v případě starších exemplářů, jsou chápány jako faktory omezující plnohodnotnou funkci dřeviny a představují srážku, o kterou se stanovená cena dřeviny očišťuje. Veškeré tyto atributy jsou tedy pro potřeby ocenění brány v potaz. Cena všech předmětných dřevin (tzn. stromů i keřů) byla v posuzovaném případě vyčíslena na částku 555 819 Kč. Znalec v závěru svého posudku dodal, že ekologická újma odpovídá aktuální ceně dřevin.

[36] Je tedy zřejmé, že znalec posuzoval opravdu ekonomickou hodnotu kácených dřevin. Toto posouzení je nicméně pro určení ekologické újmy důležité, ba zásadní, neboť z § 9 odst. 1 věty první zákona o ochraně přírody a krajiny vyplývá, že správní orgán *může*

žadatelé uložit *přiměřenou* náhradní výsadbu ke kompenzaci ekologické újmy. Poukazuje-li stěžovatelka v této souvislosti na to, že, správní orgány (potažmo i městský soud) ustaly pouze na tomto ekonomickém vyjádření újmy spojené se zamýšleným kácením dřevin, aniž by se důsledně vyjádřily k otázce újmy ekologické, nelze jí přitakat. Jak zcela správně upozornil ve svém vyjádření žalovaný, ekologickou hodnotu dřevin (potažmo újmu spojenou s jejich likvidací) nelze ztotožňovat s jejich hodnotou společenskou (zahrnující hledisko estetické, kulturní, atd.). Zatímco posouzení společenské hodnoty dřevin je kritériem při úvahách o (ne)možnosti jejich pokácení, ekologická hodnota je rozhodujícím faktorem při úvahách o případném uložení povinnosti náhradní výsadby. Jakkoli jde o kritérium v principu nemateriální, musí existovat nějaký exaktní, měřitelný způsob jeho vyjádření [srov. přiměřeně § 2 písm. a) zákona č. 197/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a její nápravě], aby mohlo být přijato adekvátní reparační opatření. Pro tyto potřeby se v praxi používá metoda ekonomická, ve smyslu ocenění hodnoty dřevin určených ke kácení, která v principu vyjadřuje náklady, které bude třeba vynaložit na výsadbu nových dřevin (plnících reparační funkci) a případně i následnou péči o ně. Takto vyčíslená částka tedy představuje základ pro úvahy o počtu a skladbě dřevin (případně i o nákladech spojených s následnou péčí), které se budou pohybovat v takto vymezeném ekonomickém rámci. Využití Kochovy metody, postavené na ekonomickém vyčíslení hodnoty dřevin určených k pokácení, tedy pro určení ekologické újmy nic nebránilo; ostatně stěžovatelkou upřednostňovaná kalkulačka AOPK je rovněž ekonomickým vyjádřením hodnoty dřevin (pouze za použití jiné vnitřní metodiky).

[37] K uvedenému lze dodat, že není žádnými právními předpisy stanoveno, která metoda výpočtu je správná. Ostatně ani z Metodické instrukce MŽP nevyplývá, že kalkulačka AOPK je jedinou metodou, jež by měla být užitá, označuje jí pouze za *vhodnou*, nikoli povinnou. Pokud jde o rozdíl v ocenění ekologické újmy mezi znaleckými posudky (znalecký posudek opatřený stěžovatelkou konstatuje újmu o cca 20% vyšší), jde o výsledek rozdílností užitých metod; zjednodušeně řečeno, metodika AOPK vychází z toho, že náhradní výsadba má být provedena v takovém rozsahu, aby nově vysazené dřeviny plně nahradily ekologickou hodnotu odstraňovaných dřevin již v horizontu pěti let, což logicky rezultuje v požadavek na extenzivnější náhradní výsadbu, oproti metodě, která s uvedeným časovým horizontem nepracuje. Konstatovaný rozdíl mezi oběma znaleckými posudky není zásadní a je přičitatelný právě rozdílnosti obou metod.

[38] Dále se kasační soud zabýval přiměřeností náhradní výsadby, která byla stanovena v rozsahu jedné poloviny vyčíslené ekologické újmy. Posouzení přiměřenosti je v oblastech, kde není možné nahradit kácenou dřevinu novou dřevinou, respektive více mladšími dřevinami v případě metodiky užívané OAPK (viz výše), tedy zejména v oblastech s hustou zástavbou (v daném případě širší centrum metropole), stěžejní a lze akceptovat nutné „ústupky“, spočívající například v náhradě menším počtem dřevin či výsadbě umístěné na vzdálenějších pozemcích. V projednávaném případě je posuzována oblast městské části Praha 4, která výše uvedené atributy naplňuje (hustá zástavba, nedostatek volných vhodných ploch pro výsadbu dřevin). Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti přiléhavě uvedl, že pro nápravu ekologické újmy je nejvhodnější navrácení do původního stavu, což však (vzhledem k plánované stavební úpravě kostela a fary, která vede ke zmenšení plochy, kde by bylo možné dřeviny vysadit) není

pokračování

v posuzovaném případě možné. Proto bylo nutné přijmout náhradní opatření a umístit náhradní výsadbu do jiných (vhodných) pozemků, jejichž seznam dle § 9 odst. 2 věty druhé zákona o ochraně přírody a krajiny vedou obce. Městský soud v odst. 114 odůvodnění svého rozsudku správně uvedl, že z ničeho nevyplývá, že by výsadba umístěná ve vzdálenosti jednoho kilometru od kácených stromů byla pro kompenzaci ekologické újmy nedostatečná. Nejvyšší správní soud pokládá výše uvedenou argumentaci žalovaného i městského soudu za logickou a dodává, že bližší umístění by bylo jistě vhodnější, ale v hustě zastavených oblastech (jako je tomu v posuzovaném případě) není možné těmto požadavkům dostát. Názor stěžovatelky, podle kterého platí, že čím vzdálenější je náhradní výsadba, tím musí být automaticky kvalitnější, není ničím podložen.

[39] Pokud jde o tvrzení stěžovatelky, že náhradní výsadba, stanovená ve výši jedné poloviny vypočtené ekologické újmy je systematicky podhodnocená, Nejvyšší správní soud již v odst. [33] výše konstatoval, že náhradní výsadba musí nejen přiměřeně nahradit vzniklou ekologickou újmu, ale nesmí ani nepřiměřeně zatížit toho, kdo je k ní povinen. Náhradní výsadba byla uložena ve výši jedné poloviny hodnoty aktuálně kácených dřevin, neboť vzrostlé stromy mají větší ekonomickou hodnotu než stromy mladé; správní orgány přitom vycházely z doporučení uvedeného ve znaleckém posudku, pořízeného správním orgánem I. stupně. Nelze rovněž přehlédnout, že výrokem III. prvoinstančního rozhodnutí byla žadatelce uložena povinnost následné péče o vysazené dřeviny v délce 5 let (tato povinnost obsahuje nejen samotnou péči, ale také případnou náhradu uhynulých kusů). I tuto povinnost je nutné brát v potaz při určení náhradní výsadby, neboť je pro žadatele také finančně nákladná. Městský soud v odst. 114 *in fine* správně připomněl, že náhradní výsadba byla správními orgány uložena ve větším rozsahu (co do počtu kusů), než jsou dřeviny kácené, jakkoli nelze ztrácet ze zřetele, že nově vysazené dřeviny nahradí ekologickou funkci dřevin určených ke kácení až v delším časovém horizontu.

[40] Stěžovatelce nelze přisvědčit ani v názoru, že není možné vysadit popínavé rostliny v souladu s prvostupňovým rozhodnutím. Městský soud především správně konstatoval, že stanovisko TSK není závazným podkladem pro vydání rozhodnutí o kácení dřevin; je třeba upozornit, že (i) nejde o závazné stanovisko ve smyslu § 149 správního řádu a (ii) bylo vydáno pro potřeby jiného (stavebního) řízení. Ani případný nesoulad rozhodnutí o povolení kácení dřevin s uvedeným stanoviskem by tak nezakládal nezákonnost tohoto rozhodnutí. Nadto v prvostupňovém rozhodnutí ani v rozhodnutí žalovaného není stanoveno přesné umístění popínavých rostlin, které mají být součástí náhradní výsadby; lze proto přisvědčit žadatelce, která ve vyjádření ke kasační stížnosti sdělila, že popínavé rostliny mohou být umístěny i v jiné části areálu, tedy způsobem, který se nepřičí stanovisku TSK. Ke stejnému závěru dospěl i městský soud v odst. 112 napadeného rozsudku a dodal, že není vyloučena ani změna rozhodnutí podle § 84 zákona o ochraně přírody a krajiny. Nejvyšší správní soud nemá této argumentaci co vytknout. Závěrem k danému okruhu námitek kasační soud dodává, že otázka zelené střechy na plánované přístavbě nebyla předmětem tohoto řízení, proto se kasační argumentací vztahující se k této otázce nebude vyjadřovat.

[41] Co se týče námitek procesního charakteru, Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s městským soudem, který v odst. 100 odůvodnění rozsudku konstatoval, že správní orgán I. stupně dostatečně (na str. 10) odůvodnil, proč odmítl návrh stěžovatelky na provedení

veřejného ústního jednání. Lze souhlasit s názorem, že stěžovatelka je spolkem působícím v oblasti ochrany životního prostředí, jehož prostřednictvím se za přímé účasti občanů uskutečňuje ochrana životního prostředí ve správních řízeních (§ 70 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny). Účast spolků v řízení o povolení kácení dřevin dle § 8 tohoto zákona tak zajišťuje hájení veřejného zájmu na ochraně životního prostředí. V posuzovaném případě tak bylo právo osob bydlících v blízkosti řešené lokality na příznivé životní prostředí hájeno právě prostřednictvím účasti stěžovatelky v daném řízení. Za rozhodující nicméně Nejvyšší správní soud považuje fakt, že (nestanoví-li jinak zákon či neurčí-li tak správní orgán), je ústní jednání (pokud je konáno) neveřejné (§ 49 odst. 2 správního řádu); veřejné ústní jednání se nařídí pouze tehdy, požádá-li o to účastník řízení uvedený v § 27 odst. 1 správního řádu (§ 49 odst. 3 správního řádu). Tímto účastníkem byla v projednávané věci pouze žadatelka [viz § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu]; stěžovatelka, jejíž účastenské postavení vyplývá ze zvláštního předpisu (§ 70 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny), je účastníkem řízení ve smyslu § 27 odst. 3 správního řádu, a má proto postavení odpovídající účastníkům řízení uvedeným v § 27 odst. 2 správního řádu. Lze proto souhlasit s názorem městského soudu, že správní orgán I. stupně nepochybil, pokud žádosti stěžovatelky o konání veřejného ústního jednání nevyhověl.

[42] Nejvyšší správní soud konečně souhlasí i se závěrem městského soudu, který neshledal pochybení správního orgánu I. stupně v tom, že nepřijal opatření, zajišťující znalci stěžovatelky přístup na pozemky žadatelky pro potřeby vypracování znaleckého posudku. V odst. 103 napadeného rozsudku správně upozornil, že měl-li správní orgán I. stupně odborné otázky za již dostatečně zodpovězené jím zadaným znaleckým posudkem, nepovažoval za nutné vypracování a předložení dalšího znaleckého posudku. Za této situace nebyl dán důvod postupovat ve smyslu § 54 odst. 1 správního řádu, tj. nařizovat žadatelce, aby umožnila znalci pověřenému stěžovatelkou přístup na své nemovitosti za účelem vypracování znaleckého posudku.

[43] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou, a to dle § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s.

[44] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka byla v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšná, právo na náhradu nákladů řízení jí nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného – nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady převyšující rámec jeho úřední činnosti vznikly. Nejvyšší správní soud proto náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků nepřiznal. O náhradě nákladů osoby zúčastněné na řízení bylo rozhodnuto v souladu s ustanovením § 60 odst. 5 (za použití § 120 s. ř. s.), podle kterého osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, ledaže jde o náklady, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti uložené soudem, anebo opačný postup odůvodňují okolnosti hodné zvláštního zřetele. Jelikož žádná z uvedených výjimek nebyla v dané věci naplněna, bylo rozhodnuto tak, že osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

pokračování

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. dubna 2023

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu